

Justitsministeriet

Lovafdelingen

Kontor: Procesretskontoret
Sagsnr.: 2006-792-0251
Dok.: KHE40582

Besvarelse af spørgsmål nr. 414 af 8. juni 2006 fra Folketingets Retsudvalg (alm. del).

Spørgsmål:

”Ministeren bedes redegøre for forskellen på muligheden for at indtræde i en sag efter henholdsvis stk. 1 og stk. 2 i retsplejelovens § 252 og om baggrund for denne forskel. Ministeren bedes herunder oplyse,

- hvorfor en privat virksomhed, jfr. § 252, stk. 1, kan indtræde til ”støtte” for en part, når det offentlige, jf. stk. 2, kun kan indtræde, dersom ”det kan ske uden væsentlig ulempe for sagens behandling”,
- om ministeren finder, at der er tale om en acceptabel forskelsbehandling mellem private virksomheder og den offentlige forvaltning,
- om det ikke er uheldigt, at en privat virksomhed kan indtræde til væsentlig ulempe for en sags behandling, og derved f.eks. foretage sabotage, forhaling og tilføje den anden part store økonomiske ulemper – evt. i ond tro – under påskud af retlig interesse,
- om ministeren kan bekræfte, at en privat virksomhed i en patentsag nærmest har overtaget sagen fra Kammeradvokaten og kun har til hensigt at tilføre sagen ulempe med alle til rådighed stående midler, og
- om ministeren finder, at en sådan praksis giver acceptable vilkår for den lille opfinder over for store kopivirksomhed i kopisager?”

Svar:

1. Retsplejeloven indeholder i §§ 251 og 252 regler om, at tredjemand kan indtræde – intervenere – i en verserende civil retssag. Spørgsmålet vedrører retsplejelovens § 252 om biintervention.

Ved *hovedintervention* indtræder tredjemand i sagen som *part* og nedlægger dermed en selvstændig påstand med hensyn til sagens genstand eller gør krav gældende, der har en nær sammenhæng med det oprindelige krav, jf. retsplejelovens § 251.

Ved *biintervention* indtræder tredjemand derimod kun til støtte for en af parterne i sagen, jf. retsplejelovens § 252, og nedlægger dermed ikke nogen selvstændig påstand under sagen. En biintervenient er ikke part i sagen, og ved biintervention rejses der ikke noget nyt krav i sagen. Biintervention kan finde sted til varetagelse af både økonomiske og ikke-økonomiske interesser. Det er retten, der efter høring af parterne tager stilling til en anmodning fra tredjemand om at biinter-

venere, og indtræden som biintervenient kræver hverken samtykke fra den støttede part eller fra modparten, jf. retsplejelovens § 252, stk. 3.

Efter den almindelige regel i retsplejelovens § 252, stk. 1 – der omfatter både private virksomheder og offentlige myndigheder mv. – skal en tredjemand for at kunne indtræde i en sag som biintervenient have ”retlig interesse” i sagens udfald. Udtrykket ”retlig interesse” indeholder ikke i sig selv nogen bestemt angivelse af, hvornår biintervention kan ske, men åbner mulighed for, at tredjemand kan indtræde i sagen, når dette findes rimeligt og velbegrundet, jf. betænkning nr. 698/1973 om behandling af borgerlige sager side 105 og 101. Afgørelsen af, om biintervention kan ske, beror således på rettens konkrete vurdering af omstændighederne i den enkelte sag.

Ud over den almindelige adgang til biintervention på grundlag af ”retlig interesse”, der som nævnt også omfatter offentlige myndigheder, kan en offentlig myndighed indtræde som biintervenient i en sag, hvis afgørelsen af et retsspørgsmål i sagen har væsentlig betydning for den offentlige forvaltnings behandling af samme spørgsmål eller spørgsmål af samme art, og indtræden kan ske uden væsentlig ulempe for sagens behandling, jf. retsplejelovens § 252, stk. 2, 1. pkt. Den offentlige forvaltnings indtræden som biintervenient kan ske både i sager mellem private parter og i sager, hvor en underordnet myndighed eller en kommune er part.

Retten kan, efter at parterne har haft adgang til at udtale sig, ved henvendelse til vedkommende myndighed give denne lejlighed til at indtræde i sagen, jf. § 252, stk. 2, 2. pkt. Retten kan således af egen drift henlede en forvaltningsmyndigheds opmærksomhed på muligheden for at indtræde som biintervenient.

Den særlige udvidede adgang til biintervention for offentlige myndigheder i retsplejelovens § 252, stk. 2, er begrundet i domstolenes og administrationens interesse i, at domstolene bliver bedre oplyst om administrationens synspunkter, end det er muligt, når alt beror på parternes virksomhed, jf. Rigsdagstidende 1934-35, tillæg B, spalte 2171-74. Retsplejerådet har i betænkning nr. 1468/2004 om reform af den civile retspleje IV anført, at disse hensyn efter rådets opfattelse fortsat må være bærende for særlige regler om offentlige myndigheders biintervention (jf. betænkningen side 194).

Det kan være vanskeligt for domstolene at skønne over vægten af den interesse, som afgørelsen i sagen har for forvaltningens behandling af samme eller ligeartede spørgsmål, og der er i den retsvidenskabelige litteratur anført, at retten derfor formentlig i almindelighed vil tillade myndighedens biintervention, medmindre biinterventionen vil være til væsentlig ulempe for parterne, jf. Gomard, Civilprocessen, 5. udg. 2001, side 393.

Som det fremgår af det, der er anført ovenfor, stilles der ikke strengere krav til biintervention af en offentlig myndighed end af en privat virksomhed. Tværtimod har offentlige myndigheder en yderligere mulighed for biintervention i sammenligning med private virksomheder, jf. retsplejelovens § 252, stk. 2. Efter Justitsministeriets opfattelse er denne særlige adgang til biintervention for offentlige myndigheder velbegrundet ud fra de hensyn, der er beskrevet ovenfor.

2. Adgangen til biintervention står som nævnt åben for bl.a. en privat virksomhed, når det findes rimeligt og velbegrundet, at virksomheden indtræder i en verserende retssag til støtte for en part. En anmodning om biintervention vil ikke være rimeligt begrundet, hvis det kan lægges til grund, at formålet er at ”sabotere” eller forhale retssagen eller uberettiget at påføre en af sagens parter store økonomiske ulemper, og en anmodning om biintervention må i så fald afslås af retten.

Hvis retten har givet tilladelse til biintervention, bestemmer retten efter retsplejelovens § 252, stk. 4, 1. pkt., på hvilken måde biintervenienten skal have adgang til at udtale sig under sagen og føre bevis. Det generelle hensyn til, at en sag behandles inden for rimelig tid, indgår også, når retten skal vurdere, om en imødekommelse af en biintervenients anmodning eksempelvis om tidskrævende yderligere bevisførelse vil medføre en uacceptabel ”forhaling” af sagen, eller om der må anses for at være tale om en efter omstændighederne rimelig forlængelse af sagsbehandlingstiden med henblik på at fremskaffe det nødvendige bevismæssige grundlag for sagens afgørelse. I denne vurdering vil også kunne indgå, om en forlængelse af sagsbehandlingstiden eventuelt vil kunne påføre en af sagens parter store økonomiske ulemper.

Efter retsplejelovens § 252, stk. 4, 2. pkt., kan retten endvidere tillægge eller pålægge en biintervenient sagsomkostninger, og retten kan således f.eks. pålægge en biintervenient at betale sagsomkostninger til en af sagens parter. Retten er ved sin afgørelse af, om sagsomkostninger bør tillægges eller pålægges biintervenienten, ikke bundet af de almindelige regler om sagsomkostninger i retsplejelovens kapitel 30, jf. betænkning nr. 698/1973 om behandling af borgerlige sager side 106. Biintervenienten tillægges eller pålægges i praksis dog kun sagsomkostninger, hvis særlige omstændigheder taler for det, jf. Gomard, Civilprocessen, 5. udg. 2001, side 394, og Lindenchrone og Werlauff, Dansk retspleje, 3. udg. 2005, side 239.

Biintervention forudsætter således, at retten i den konkrete sag finder det rimeligt og velbegrundet, og det er retten, som fastlægger, hvordan biintervenienten kan udtale sig under sagen og føre bevis med henblik på, at sagen efter biinterventionen fortsat behandles på den mest hensigtsmæssige måde, så behandlingen af sagen f.eks. ikke unødigt forlænges. Dette gælder også i patentsager og ”kopisager” mv., som er omtalt i spørgsmålet.

Det bemærkes, at Justitsministeriet ikke er bekendt med, at en privat virksomhed i en konkret patentsag ”nærmest har overtaget sagen fra Kammeradvokaten og kun har til hensigt at tilføre sagen ulempe med alle til rådighed stående midler”.

3. Afslutningsvis bemærkes, at retsplejelovens regler om biintervention har været overvejet af Retsplejerådet i betænkning nr. 1401/2001 om reform af den civile retspleje I (side 321-323) og betænkning nr. 1468/2005 om reform af den civile retspleje IV (side 192-194).